

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/137624,Wizyta-Konsula-Generalnego-Wegier-w-Gdansku-dr-Pla-Attili-Illsa-17-lutego-2021.html
2021-04-21, 03:03

Wizyta Konsula Generalnego Węgier w Gdańsku dr. Pála Attili Illésa - 17 lutego 2021

Wystawa, tablica pamiątkowa, dyskusje, promocje książek - to wspólne inicjatywy planowane przez IPN Gdańsk i Konsulat Generalny Węgier w Gdańsku.

W siedzibie IPN Gdańsk 17 lutego, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa sanitarnego, odbyła się wizyta Konsula Generalnego Węgier dr. Pála Attila Illésa. Podczas spotkania zarysowane zostały przyszła współpraca oraz wspólne projekty związane z edukacją, nauką i upamiętnieniami, możliwe do realizacji w nadchodzących latach.

- Wspólnych elementów, które łączą polską i węgierską historię, jest wiele. To m.in. postać zasłużonego dla obu państw, przez większość życia związanego z Gdańskiem Stefana (Istvána) Eleka, pomoc państwa węgierskiego dla Polski w 1920 roku, czy w końcu liczne gesty solidarności mieszkańców Pomorza skierowane do Węgrów podczas powstania węgierskiego 1956 roku. Cieszę się, że te i inne aspekty naszych dziejów będziemy mogli poruszyć w ramach wspólnych inicjatyw - podkreślił na wstępie prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

- Elementów łączących nasze kraje i narody jest więcej. To m.in. postaci [Pála Telekiego](#), [Jánosa Esterházy'ego](#), [Wacława Felczaka](#), a także 30-letnia współpraca w ramach Grupy Wyszehradzkiej - dodał Konsul Generalny Węgier w Gdańsku dr Pál Attila Illés.

Podczas spotkania zaplanowano szereg wspólnych inicjatyw (obecnie mają charakter roboczy, szczegóły mogą ulec zmianie):

[W marcu odbędzie się debata wokół książki „Henryk Sławik 1894–1944. Biografia socjalisty” autorstwa Tomasz Kurpiera;](#)

Tematem wspólnych rozmów była historia powstania węgierskiego 1956 i polskiego wsparcia dla Węgrów walczących z komunistyczną dyktaturą. Takiego wsparcia udzielili też wówczas mieszkańcy Pomorza, w tym gdańscy studenci.

W październiku na terenie Politechniki Gdańskiej odbędzie się odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej polskiej pomocy Węgrom. Uroczystości będzie towarzyszyła prezentacja wystawy IPN Poznań „[Rozstrzelane Miasta. Poznań – Budapeszt 1956](#)” (uaktualnionej i wzbogaconej o wątki pomorskie) oraz dyskusja wokół postaci Waclawa Felczaka;

Wystawa poświęcona procesowi opuszczania przed jednostki Armii Radzieckiej granic Polski, Węgier, Słowacji, Czech i Niemiec (pomysł z ekspozycją byłby realizowany najpewniej w następnym roku, i być może towarzyszyłby także okolicznościowej konferencji naukowej, którą w październiku 2022 r. na miejscu byłego ogromnego garnizonu sowieckiego, czyli w Bornem Sulinowie zrealizowałby gdański Oddział IPN. Wstępny tytuł konferencji: "Od Października do Października. Wojska sowieckie/rosyjskie w Polsce w latach 1956-1992";

Jednym z realizowanych już działań, z udziałem wielu podmiotów (w tym także Ambasady Węgier i IPN) jest upamiętnienie zasłużonego obywatela Węgier i Polski Stefana (Istvána) Eleka (ur. 20 sierpnia 1917 Nagyzsam w Siedmiogrodzie – zm. 25 czerwca 2018 w domu opieki w Mirowie Dużym gm. Skarszewy, przez większość życia związanego z Gdańskiem). W 2016 roku, w nowej siedzibie Oddziału IPN w Gdańsku, odbyła się uroczystość, w trakcie której otrzymał on (za wybitne zasługi dla polsko-węgierskiej przyjaźni), postanowieniem Prezydenta RP Andrzeja Dudy, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dekoracji dokonał minister Maciej Łopiński.

W przyszłości planowane jest postawienie na gdańskim skwerze im. Stefana Eleka tablicy informacyjnej (OBUWiM IPN Gdańsk prowadzi obecnie rozbudowaną kwerendę). Zorganizowany zostanie również pokaz filmu „Węgrzy w Warszawie”, którego jednym z bohaterów jest Elek;

Instytut Pamięci Narodowej w trakcie spotkania reprezentował dyrektor IPN Gdańsk prof. Mirosław Golon wraz ze współpracownikami (częściowo za pośrednictwem internetu). Konsulowi Generalnemu Węgier towarzyszył konsul dr Ottó Sipos, były radca ambasady Węgier.

**Tematyka polsko-węgierska była wielokrotnie poruszana w publikacjach IPN
(lista z wybranymi wydawnictwami do pobrania poniżej).**

PLIKI DO POBRANIA

[Tematyka polsko-węgierska w wybranych publikacjach IPN \(pdf, 221.15 KB\) 11.02.2021 12:23](#)